

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

KWEST!

Onze missie

Stichting Kwest biedt ouders professionele opvang voor kinderen van 0 jaar totdat zij de basisschool verlaten. Met meerdere locaties in de gemeente Westland is er altijd een locatie bij de hand. Wij dagen kinderen uit om te ontdekken en te ontwikkelen. Voor onze medewerkers* biedt stichting Kwest een inspirerende en lerende werkomgeving. Kwest heeft de creativiteit om de vernieuwing op te zoeken; wij staan niet stil!

Onze visie

"Ik ben ik. Ik wil, ik kan en dat mag bij Kwest. Want daar voel ik mij veilig en geborgen.

Ik mag dansen, ik mag weleens in de modder liggen of in een plas spelen. Ik mag kleien en met lego en poppen spelen. Ik mag in een boom klimmen, ik mag kijken hoe het gras groeit, hoe het water stroomt en waar de wolken vandaan komen. Ik verf met een penseel maar ook met mijn handen. Al kliederend en krassend maak ik meesterwerken.

Die ruimte krijg ik bij Kwest!"

INHOUD

Pedagogisch beleid	2
Het kind ervaart	
Wennen	3
Geborgenheid	4
Verwonder, ontdek en ervaar	7
De zorg voor het kind	9
Vroeg- en Voorschoolse Educatie	10
Een dag Kwest	12
Ruimtes en materialen	13
De ouder kiest	15
Samen	15
Kansen	15
Flexibiliteit	15
De medewerker creëert	16
Kwaliteit	16
Uitdagen en scholen	16
In opleiding	16
Externe medewerkers/vrijwilligers	17

Verwonder, ontdek en ervaar!

De vier pedagogische basisdoelen:

- (1) Het bieden van emotionele veiligheid
- (2) Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- (3) Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie
- (4) Het meegeven van waarden en normen

Pedagogisch beleid

Bij Kwest bieden we professionele opvang. Naast het pedagogisch beleid heeft elke locatie een pedagogisch werkplan waarin locatie-specifieke afspraken worden beschreven. Het pedagogisch beleidsplan en werkplan staan niet op zich, maar hebben samenhang met protocollen en afspraken betreffende meerdere onderwerpen, zoals wenbeleid, beleid veiligheid en gezondheid, welbevinden kinderen en kindrapportages, plaatsingsbeleid, beleid Voor- en Vroegschoolse educatie, signaleren ontwikkelingsproblemen etc.

Het pedagogisch beleid wordt vormgegeven, geëvalueerd en geïmplementeerd door de pedagogisch beleidsmedewerkers van stichting Kwest, bestaande uit de clustermanagers en het team 'ik ontwikkel'. Jaarlijks wordt aan de hand van de rekenregel pedagogisch beleidsmedewerker vastgesteld hoeveel uur wordt ingezet. Het beleid en de protocollen zijn te vinden op de website van stichting Kwest, intranet, in het scholingsplan medewerkers en in de informatie welke ouders bij de intake ontvangen.

Stichting Kwest gaat uit van de vier pedagogische basisdoelen van de Wet kinderopvang:

1. Het bieden van emotionele veiligheid:

Een veilige basis creëren, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Door deze geborgenheid zal het kind zich kunnen ontwikkelen.

2. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie:

Hiermee wordt bedoeld op het ontwikkelen van zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Kinderen leren om allerlei soorten situaties op de juiste manier aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

3. Het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie:

Hieronder valt een heel scala aan sociale vaardigheden, zoals het meeleven met andere kinderen, zich kunnen uiten, samen delen met andere kinderen, andere kinderen helpen, het opbouwen van vriendschap en het oplossen van conflicten met andere kinderen.

4. Het meegeven van waarden en normen:

Kinderen leren wat wel en niet mag; wat zijn de regels en wat is de cultuur van de maatschappij. Kinderen wordt geleerd zich te bewegen in een groter geheel: in een groep en in de maatschappij.

Dit pedagogisch beleid sluit aan bij Het Pedagogisch Kader 0-4 en 4-12 jaar. Het Pedagogisch Kader is een instrument om professioneel en planmatig te kunnen werken. De pedagogisch medewerkers¹ bij Kwest houden rekening met de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind en gebruiken hierbij de theorie uit het Pedagogisch Kader.

Binnen de duidelijke kaders is ruimte voor flexibel inspelen op de individuele behoeften van kinderen. Het beleidsplan vertelt onze pedagogisch medewerkers HOE wij bij stichting Kwest kinderen worden begeleid in hun veelzijdige ontwikkeling.

In dit pedagogisch beleid zal per onderdeel worden weergegeven welk pedagogisch basisdoel wordt nagestreefd. Dit is herkenbaar aan het cijfer achter het onderwerp. In de voetnoot staan ter verduidelijking de pedagogische basisdoelen.

¹ Onder (pedagogisch) medewerker verstaan wij de pedagogisch medewerker in de dagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang en de gastouder verbonden aan gastouderbureau Kwest.

HET KIND ERVAART

De pedagogisch medewerkers verplaatsen zich in de fantasie van het kind en creëren zo een wereld, waar kinderen mogen verwonderen, ontdekken en ervaren. Zij ondersteunen en stimuleren het kind, geven bevestiging en helpen hem of haar over de drempel bij iets wat nog nieuw en spannend is; het kind ervaart!

Wennen

Intake (1)

Voor een kind daadwerkelijk geplaatst wordt, volgt eerst een intake² gesprek. In dit gesprek kunnen ouder(s) en kind kennis maken met de pedagogische medewerkers en is er alle tijd om te vertellen over dat wat voor het kind en ouder van belang is.

Mentor (1)

Tijdens het intakegesprek wordt aan ieder kind een mentor toegewezen. De mentor is voor de ouders (en in de buitenschoolse opvang ook voor het kind) aanspreekpunt bij vragen over o.a. de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind (hele dagopvang 0-4 jr.) 2x per jaar met de ouders a.d.h.v. de ingevulde observatie. Bij de buitenschoolse opvang en peuteropvang wordt de ontwikkeling van het kind besproken indien hier aanleiding voor is.

Hechting en vaste gezichten (1)

Voor een veilige hechting is, zeker in het begin, een voorspelbare situatie belangrijk. Op alle groepen werken 3 of 4 vaste medewerkers op vaste dagen. Per dag werken er 1 of 2 medewerkers op een groep. Wanneer een medewerker ziek is, wordt er een invalmedewerker vanuit stichting Kwest ingezet.

Bij de groep hangt er dagelijks een actueel overzicht van de pedagogisch medewerkers die aanwezig zijn.

Vaste gezichten voor 0-jarigen

Aan een kind worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal één van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Eén van deze vaste 'gezichten' is tevens de mentor van het kind.

Vaste gezichten vanaf 1 jaar

Voor kinderen van 1 jaar en ouder geldt in de dagopvang dat maximaal drie vaste gezichten toegestaan zijn bij een groepssamenstelling waar één of twee pedagogisch medewerkers vereist zijn. Er zijn maximaal vier vaste gezichten toegestaan voor kinderen van 1 jaar en ouder bij een groepssamenstelling die drie of meer pedagogisch medewerkers vereist.

Bij de gastouderopvang is de gastouder het vaste gezicht tijdens de opvang.

Wenperiode (1)

De wenperiode is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Een baby mag een paar uur op de groep komen wennen. Een peuter mag 2 à 3 keer een paar uur komen wennen. Dit alles gebeurt in overleg met de ouder en de pedagogisch medewerkers op de groep. Om voldoende tijd en aandacht te besteden en de rust op de groep te waarborgen is er op de dagopvang maximaal 1 wen-kind tegelijk aanwezig.

Een kind dat naar de BSO gaat, heeft ook te maken met veel nieuwe indrukken. Tijdens het intakegesprek wordt er samen met de ouder gekeken wanneer en hoe vaak het kind komt wennen.

Als een kind naar een volgende of nieuwe groep gaat, wordt dit besproken met de ouder. In overleg met de ouder wordt bekeken wanneer en hoe vaak het kind in de nieuwe groep komt wennen.

Wennen bij de gastouder vindt vooral plaats tijdens de proefperiode van 6 weken. Voorafgaand daaraan kan tijdens het koppelingsgesprek, afhankelijk van de behoefte van kind en ouder, een aantal wenmomenten worden afgesproken.

Het doel van de wenperiode is:

- Het vertrouwd raken van het kind met de nieuwe omgeving en het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen kind en medewerker.
- Het vertrouwd raken van de ouders met de nieuwe situatie en het vertrouwen krijgen dat hun kind in goede handen is.
- Het goed op elkaar afstemmen van voedingsschema's, slaapgewoontes en pedagogische aanpak thuis en op de opvang.

Wennen bij overgang naar andere stamgroep/basisgroep

Als een kind naar een volgende of nieuwe groep gaat, wordt dit besproken met de ouder. In overleg met de ouder wordt bekeken wanneer en hoe vaak het kind in de nieuwe groep komt wennen.

In de dagopvang is dit beschreven in de wenprocedure overgang van baby- naar peutergroep.

Geborgenheid

Samen groeien (1,2,3,4)

Een kindercentrum is een plek waar jonge kinderen samen opgroeien. In de groep doen ze sociale ervaringen en vaardigheden op, zoals vriendschappen opbouwen, samen spelen en delen, rekening houden met anderen en kennis maken met verschillende waarden en normen. En ze imiteren elkaar of dagen elkaar uit. Zo leren ze nieuwe vaardigheden. Ze krijgen door de omgang met andere kinderen zelfvertrouwen, worden motorisch vaardig en sociaal. De groep neemt een belangrijk plaats in, zonder dat we het individuele kind uit het oog verliezen.

Stamgroep of basisgroep

Bij de dagopvang vindt de opvang plaats in stamgroepen en bij de buitenschoolse opvang in een basisgroep. Tijdens activiteiten, clinics of workshops, kunnen kinderen de stam- of basisgroep verlaten.

Alleen met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouders kan een kind voor een periode worden opgevangen in een andere stam- of basisgroep. Dit alles zoals beschreven in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang. In het pedagogisch werkplan van de locatie worden de samenstelling van de stamgroepen of basisgroepen nader omschreven.

Samenvoegen stamgroepen of basisgroepen

Door (onvoorziene) omstandigheden, zoals ziekmelding van een pedagogisch medewerker of kinderen kan het voorkomen dat een kind bij een andere groep wordt opgevangen of dat twee groepen samengevoegd moeten worden.

Wanneer de bezetting van de groepen zodanig is dat het noodzakelijk is dat de groepen samengevoegd moeten worden, zal dit altijd gerealiseerd worden volgens de regels van de BKR.

In deze situatie worden indien noodzakelijk twee stamtafels gerealiseerd in een lokaal. Zodat de kinderen met hun eigen stamgroep bij elkaar aan tafel eten en drinken. Ouders worden hierover bij intake geïnformeerd.

Activiteiten in basisgroepen groter dan 30 kinderen

Stichting Kwest organiseert, binnen het vakantieprogramma of op vrije middagen, incidenteel gezamenlijke activiteiten voor meerdere bso's van Kwest. Zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse sportdag, muziekworkshop etc. Op deze dagen kan het zijn dat de basisgroepen, ten tijde van deze activiteit, verdeeld worden. Bij deze activiteiten is het uitgangspunt de BKR en de leeftijd van het kind. Kwest vindt het belangrijk dat de activiteiten aansluiten bij de leeftijd van het kind. Zo is er tijdens de sportdag een programma voor de kinderen van 4-7 jaar en een programma van 7-12 jarigen.

Kinderen(en ouders) worden hierover van te voren door de mentor van hun basisgroep en middels het vakantieprogramma geïnformeerd. De voorspelbaarheid en herkenbaarheid van hun aanspreekpunt (de beroepskracht) is van groot belang. Medewerkers dragen deze dag hun Kwest-shirt. Deze activiteiten hebben een duidelijke begin- en eindtijd. Door het gebruik van FlexKids zijn op elk moment alle gegevens van alle kinderen beschikbaar.

Speciale BSO-activiteitendagen

Ongeveer 5 à 6 keer per jaar organiseert Kwest, samen met Okidoki en Simba speciale BSO-activiteitendagen.

Op die dagen krijgen BSO-kinderen een speciaal programma aangeboden op gebied van bijvoorbeeld sport, cultuur, dans, techniek, programmeren of natuur.

De activiteiten vinden plaats op een van de BSO-locaties die geschikt zijn om een groot aantal kinderen op te vangen of er wordt een speciale ruimte gehuurd, bijvoorbeeld een sporthal/sportlocatie, die ook aan de voorwaarden voldoet.

Er nemen ongeveer 200 kinderen deel aan de activiteiten.

De kinderen komen in hun eigen groep met vaste pedagogisch medewerkers.

Er is extra begeleiding aanwezig in de vorm van externe professionals die de activiteiten aanbieden en begeleiden.

Ook vrijwilligers worden, indien nodig, ingezet als extra begeleiding.

De kinderen hebben de mogelijkheid om hun favoriete activiteit te kiezen.

Er is een draaiboek voor deze 'Speciale BSO-activiteitendagen', waarin beschreven staat:

- Omschrijving van de activiteiten met uitwerking hoe uit te voeren en te begeleiden
- Vervoer van eigen locatie naar de locatie waar de activiteiten plaats vinden
- De aanvang- en eindtijd van de dag
- Hoe om te gaan met calamiteiten
- Wie zijn die dag de EHBO'ers
- Hoe waarborgen we de veiligheid

Sociaal-emotionele ontwikkeling (1,2, 3,4)

De opvang is een veilige basis waarin een kind emoties mag tonen. Kinderen leren dat emoties komen en gaan. Door emoties te benoemen als iets heel gewoons, 'Ik zie dat je boos bent, klopt dat?', ook in het bijzijn van andere kinderen, leren kinderen wat bij hen hoort en wat bij het andere kind.

Bij Kwest zijn wij van mening dat contact en liefde het begin zijn van zelfvertrouwen bij het kind. Om zelfvertrouwen te ontwikkelen is het nodig te leren onderscheiden welke emoties van jou zijn en welke niet en te leren dat emoties er mogen zijn en er een veilige manier is om ze te ontladen. Pedagogische medewerkers zien en ontvangen de initiatieven van de kinderen, zodat elk kind zich gezien voelt, zowel als individu als in de groep.

Spelenderwijs leert het kind waarden en normen kennen. Binnen deze veilige omgeving durft het kind op onderzoek uit te gaan en zijn omgeving, zijn wereld op zijn eigen wijze te ontdekken. Veiligheid kan gecreëerd worden door het aangeven van grenzen. Bij de BSO worden de grenzen, vastgelegd in het beleid veiligheid en gezondheid, met de kinderen en ouders gecommuniceerd.

De medewerkers van Kwest bieden kinderen duidelijke grenzen en rituelen waardoor het gedrag van kinderen bijna vanzelfsprekend en positief wordt begeleid.

Bij het aansturen of het corrigeren van gedrag, hanteren de pedagogisch medewerkers onderstaande pedagogische afspraken:

- We zijn als medewerkers eerlijk en echt.
- We spreken in de ik-vorm.
- We benoemen altijd eerst het gevoel waaruit gedrag ontstond.
- Om duidelijkheid te geven komen onze taal en lichaamstaal overeen.
- We passen ons verbaal aan bij de ontwikkeling van het kind.
- We maken contact op ooghoogte en afhankelijk van het kind, eventueel lichamelijk contact.
- We noemen een kind bij de naam.
- Bij voorkeur gebruiken we woorden als "ik wil dat je stopt met ...omdat."
- Bij het stellen van grenzen bieden we kinderen een alternatief door ze een andere activiteit aan te bieden met hetzelfde doel.
- We zijn consequent. Dat vermindert de prikkel om grenzen op te zoeken en geeft rust en veiligheid. Kinderen kunnen zich veilig concentreren op hun spel omdat de grenzen die aan hen en aan andere kinderen zijn gesteld, zijn gewaarborgd.
- Bij het straffen keuren wij alleen het gedrag van het kind af en nooit het kind zelf. Het is daarbij van wezenlijk belang te vertellen waarom een kind wordt gestraft, welk gedrag wel geaccepteerd wordt en welk gedrag niet geaccepteerd wordt en waarom niet. Eventueel halen we het kind even uit de situatie.

Er zijn grenzen aan wat een kind qua prikkels op zintuiglijk gebied kan verwerken. Indien nodig bieden pedagogische medewerkers het kind een rustige omgeving aan.

Bij Kwest hebben we een actueel beleid veiligheid en gezondheid. Hierin wordt de veiligheid van de binnen en buitenruimtes getoetst. De ruimtelijke grenzen kunnen verschillen per locatie of per kind rekening houdend met hun ontwikkelingsfase. Indien nodig geven ouders toestemming voor het verruimen van de ruimtelijke grenzen bij de BSO.

Welkom en afscheid (1,2)

Kinderen bij stichting Kwest worden gezien. Bij binnenkomst zal de pedagogisch medewerker elk kind begroeten, door ieder kind bij zijn naam te noemen voelt het kind zich welkom op de groep.

Bij het kinderdagverblijf en de peuteropvang adviseren we de ouders om bij het brengen even met het kind op de groep te komen. Het is belangrijk dat ouders duidelijk zeggen dat ze weggaan en dan ook gaan. Als het kind gaat huilen, zal de medewerker in overleg met ouders, het kind van de ouders overnemen en met het kind, de ouders uitzwaaien. Ouders kunnen altijd via diverse communicatiekanalen navragen hoe het met hun kind gaat.

Bij de BSO worden de kinderen tijdens de schoolweken door een pedagogische medewerker uit school gehaald. Hier vindt, zo nodig, een overdracht plaats tussen de leerkracht en de pedagogische medewerker. Ook zijn er kinderen die zelfstandig, met goedkeuring van hun ouders, naar de BSO komen. Tijdens schoolvakanties en bij de voorschoolse opvang worden de meeste kinderen door hun ouders gebracht.

Aan het eind van het dagdeel of de dag is er weer een moment van verwelkomen en afscheid nemen. Tijdens de haalperiode worden op het kinderdagverblijf kortdurende activiteiten aangeboden in verband met de organisatie. Zo is het voor de kinderen gemakkelijker om zich los te maken uit het spel en mee naar huis te gaan. Er is een overdracht van medewerker naar ouders toe. Daarbij worden de belangrijkste zaken gedeeld met de ouders. Door de structuur en voorspelbaarheid lijken begin en eind van de dag op elkaar, zij het in omgekeerde volgorde.

Op de BSO mogen kinderen, met toestemming van hun ouders, zelfstandig naar huis. Indien er bijzonderheden zijn met de kinderen die zelfstandig naar huis gaan, dan vindt er een telefonische overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker en de ouder.

Stabiliteit en afwijking BKR (1)

Volgens het Besluit kwaliteit (AMvB) kan er bij een aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag, maximaal drie uur per dag afgeweken worden van de vereiste BKR (beroepskracht-kindratio). De locaties dagopvang van stichting Kwest zijn 10½ uur per dag geopend. De locaties van de buitenschoolse opvang zijn tijdens de schoolvakanties 10½ uur geopend. De medewerkers werken met vroege-, late-, of tussendiensten. Er wordt maximaal 3 uur afgeweken van de BKR en de registratie vindt plaats via het Flexkidsportaal. De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR worden via de intake gecommuniceerd naar ouders.

Indien een locatie standaard afwijkt dan vermeld in onderstaande standaardregeling wordt dit in het pedagogisch werkplan van de desbetreffende locatie benoemd en gecommuniceerd naar de ouders tijdens de intake.

Dagopvang

In de dagopvang wordt er niet afgeweken van de BKR tussen 07.30 en 07.45 uur, tussen 08.45 uur en 13.00 uur, tussen 14.30 uur en 17.15 uur en tussen 17.45 en 18.00 uur.

Er wordt mogelijk afgeweken tussen 07.45 uur en 08.45 uur, tussen 13.00 uur en 14.30 uur en tussen 17.15 uur en 17.45 uur.

Buitenschoolse opvang schoolvakanties

In de buitenschoolse opvang wordt er tijdens schoolvakanties niet afgeweken van de BKR tussen 07.30 en 08.00 uur, tussen 08.45 uur en 13.00 uur, tussen 14.30 uur en 17.15 uur en tussen 17.45 en 18.00 uur.

Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.00 uur en 08.45 uur, tussen 13.00 uur en 14.30 uur en tussen 17.15 uur en 18.00 uur.

Buitenschoolse opvang schoolvrije dag (meer dan 10 uur)

In de buitenschoolse opvang wordt er tijdens schoolvrije dagen niet afgeweken van de BKR tussen 08.00 en 08.15 uur, tussen 08.45 uur en 12.30 uur en tussen 14.30 uur en 17.30 uur.

Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.15 uur en 08.45 uur, tussen 12.30 uur en 14.30 uur en tussen 17.30 uur en 18.00 uur.

Buitenschoolse opvang schoolvakanties en schoolvrije dag in groepen met 3 beroepskrachten

In de buitenschoolse opvang waar 3 beroepskrachten werkzaam zijn wordt er tijdens schoolvakanties niet afgeweken van de BKR tussen 07.30 en 08.30 uur, tussen 08.45 uur en 12.15 uur, tussen 14.30 uur en 17.30 uur.

In buitenschoolse opvang waar 3 beroepskrachten werkzaam zijn wordt er tijdens schoolvakanties en schoolvrije dagen mogelijk afgeweken tussen 8.30-8.45 uur, tussen 12.15 en 14.30 uur en tussen 17.30 en 18.00 uur.

Buitenschoolse opvang schoolweek (openingstijden minder dan 10 uur)

Volgens het Besluit kwaliteit (AMvB) kan er bij buitenschoolse opvang op vrije middagen en voor en na school maximaal een half uur per dag afgeweken worden van de vereiste BKR (beroepskracht-kindratio).

De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR kunnen per locatie, per dag wisselen. Pedagogisch medewerkers kunnen ten alle tijden mondeling aangeven óf en wanneer zij, met maximum van 30 minuten en in acht neming van de regels omtrent kinder-EHBO, BHV en achterwacht, hebben afgeweken van de BKR.

Bij de BSO KwestKids locaties die VSO aanbieden wordt er niet afgeweken tijdens deze voorschoolse opvang tussen 7.30- 8.30 uur.

Verwonder, ontdek en ervaar

De wereld om je heen (1,2,3,4)

Bij stichting Kwest vinden wij dat buiten spelen méér is dan klimmen en klauteren. Kinderen hebben de drang dingen te ontdekken, hun wereld te vergroten. Een buitenruimte is een plek om avonturen te beleven met vriendjes of juist een plaats waar kinderen anderen observeren om zichzelf te ontwikkelen. Buiten verleggen kinderen hun grenzen, prikkelen hun zintuigen, gebruiken hun fantasie en er wordt een beroep gedaan op hun sociale vaardigheden. De pedagogische medewerker creëert een inspirerende omgeving welke de kinderen uitdaagt om te verwonderen, ontdekken en te ervaren.

Ook bezoeken kinderen van de dagopvang van Kwest de ouders in woon- en zorgcentra in het Westland. Medewerkers stimuleren het onderlinge contact en bieden de kinderen zo nodig emotionele veiligheid, dit door te benoemen wat er gebeurt. Ook hebben de activiteiten ene vaste structuur wat de kinderen houvast biedt. Bij de BSO mogen kinderen zelfstandig buiten spelen, na toestemming van ouders. Als er 5 of meer kinderen buiten spelen, gaat er een pedagogische medewerker mee.

We vinden het belangrijk dat de kinderen buiten uitdaging hebben met bijbehorende risico's die voor kinderen niet verborgen maar herkenbaar zijn. Natuurlijk verliezen we de veiligheid niet uit het oog en wordt er bij uitstapjes en vervoer van kinderen gewerkt volgens diverse regels en richtlijnen³.

Bij Kwest wordt jaarlijks per locatie de RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie) ingevuld. Hierin wordt de veiligheid van de binnen en buitenruimtes getoetst.

Cognitieve ontwikkeling (1,2,3, 4)

Een kind communiceert op honderd manieren. De taak van de medewerkers is deze communicatie te volgen, naar te luisteren, waar te nemen en vast te leggen. Dit vraagt van de medewerkers een brede ontvankelijkheid zonder voorbarige conclusies en waarde oordelen. De soms heel subtiele communicatie van kinderen vraagt inlevingsvermogen van een medewerker. Wij vinden dat wat het kind zegt de moeite waard is om naar te luisteren en te ontvangen. Taal moet voor het kind geassocieerd blijven met positieve aandacht.

Liedjes worden ondersteund met de bijbehorende gebaren. Ook bij het verhalend voorlezen maken we veel gebruik van gebaren en mimiek. Onze lichaamstaal is dan in overstemming met wat wij zeggen. Peuters hebben een 'luisterafstand' van ongeveer 3 meter. Oogcontact, spreken op ooghoogte en even de handen vasthouden helpen een peuter zich te concentreren op wat we zeggen. Peuters kunnen meerdere opdrachten tegelijk vaak nog niet aan; de opdrachten moeten één voor één gegeven worden. Er wordt veel gebruik gemaakt van de combinatie van woorden met zintuigen. Voorleesboekjes en prentenboekjes zijn een essentiële ondersteuning, evenals rollenspellen en liedjes. Bij het verschoneren en spelen met een baby of peuter vertellen we alles wat we doen. Dat voegt iets wezenlijks toe aan het ervaren van liefde, voorspelbaarheid en geborgenheid.

Motorische en zintuiglijke ontwikkeling (2)

De coördinatie en het samen bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. Bij Kwest wordt dit gestimuleerd door o.a.. dans- en bewegingsspel. Jonge kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, dit geeft een gevoel van herkenning en stimuleert hun zelfvertrouwen om dingen te durven en te doen. In en om de locaties van stichting Kwest zijn er genoeg uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moet zijn grenzen kunnen ontdekken: kunnen klimmen en klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar. Materialen zoals tafels, banken zijn zo ontworpen dat de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd kan worden. De kinderen kunnen hier onder begeleiding opklimmen en gaan zitten. Bij het ontwikkelen van de motorische vaardigheden wordt gebruikt gemaakt van uitdagend speelmateriaal, spelcontact en van de voorbeeldfunctie van bewegingsgedrag van mensen, de pm-ers maar ook de andere kinderen om zich heen. Het is echter wel nodig dat ze hiervoor de (sociale) ruimte, mogelijkheid en (omgevings)ruimte krijgen, zodat zij zich ook kunnen bewegen. Hiervoor beschikken alle locaties van Kwest over een buitenruimte, een speelhal of een speellokaal.(zie *Ruimtes). Wanneer kinderen zich een bepaalde vaardigheid eigen hebben gemaakt, geeft dat zelfvertrouwen. Dit is dan vaak een stimulans om nieuwe vaardigheden te leren.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die de coördinatie tussen handen en ogen vereist. De baby gaat naar voorwerpen grijpen, pakken en iets in de mond stoppen. Bij baby's stimuleren we dit door, het liefst samen, ontdekken van speelgoed, het doen van motorische spelletjes gericht op pakken/grijpen. De dreumesen en peuters oefenen met o.a. kleuren prikken, knippen en rijgen de fijne motoriek. Met oudere kinderen stimuleren wij de fijne motorische ontwikkeling tijdens sport-spel en creatieve activiteiten.

De pedagogisch medewerkers van Kwest moedigen kinderen aan om hun motorische talenten verder te ontwikkelen, als het niet lukt ondersteunen zij de kinderen. Bij stichting Kwest doen we dit door eerst verbaal hulp

te bieden, als dit niet lukt, zullen we fysieke hulp bieden door het voor te doen en zo nodig samen te doen. Bij activiteiten geven we hulp aan de kinderen wanneer zij, na het eerst zelf geprobeerd te hebben, hun plannen niet kunnen uitvoeren of wanneer het spel dreigt te staken terwijl de verschillende mogelijkheden nog niet uitgeput zijn. De pedagogisch medewerkers rijk initiatieven aan om de kinderen nieuwe ideeën te geven en hun te stimuleren hiermee verder te gaan. Stichting Kwest vindt het van belang dat er ook voldoende ruimte is voor eigen ideeën en initiatieven en individuele uitdagingen. Hieronder valt ook het kind dat aangeeft even te willen rusten of even lekker niets te willen doen.

Ook het stimuleren van het gebruik en de ontwikkeling van de zintuigen neemt bij stichting Kwest een belangrijke plaats in. Met de zintuigen kun je ervaren en kinderen leren in eerste instantie door ervaring. Vooral baby's zijn erg gericht op het gebruik van zintuigen bij het contact maken met zichzelf en de wereld. Kwest vindt het belangrijk dat de zintuigen zich kunnen blijven ontwikkelen naarmate het kind ouder wordt. Bij Kwest geven we de kinderen de ruimte en middelen om te experimenteren binnen de normen van veiligheid.

Om een veilige omgeving voor kinderen te creëren, is het belangrijk dat ze zich bewust zijn van hun eigen gevoel van veiligheid. De beroepskrachten van stichting Kwest voeren, rekening houdend met de leeftijd en ontwikkelingsniveau van de kinderen, regelmatig open gesprekken met de kinderen. Beroepskrachten kunnen vragen stellen als: In welke situatie voelen ze zich veilig? En welke niet? Wat doen ze als ze zich onveilig voelen?

Met kinderen praten over seksualiteit hoort ook bij de lichamelijke ontwikkeling. Bij stichting Kwest vinden wij het van belang om op een respectvolle en natuurlijke manier met het onderwerp om gaan. Kinderen hebben ieder op hun eigen manier belangstelling voor hun eigen lichaam en praten over de verschillen tussen jongens en meisjes. Het begint bij je lichaam leren kennen en de bewustwording hiervan en dat kan al heel jong in de ontwikkeling plaats vinden. Kinderen beginnen vragen te stellen over hun eigen lichaam en dat van de ander, kinderen worden zich bewust van zichzelf, hun grenzen en de grens van een ander. De pedagogisch medewerker zal, rekening houdend met de ontwikkelingsfase van het kind, een antwoord geven op deze vragen. Antwoorden en/of vragen worden teruggekoppeld naar de ouders.

Cultuureducatie(1,2,3,4)

Niet alle kinderen groeien op met kunst en cultuur of komen er thuis niet mee in aanraking. Stichting Kwest ziet hierin kansen. Met cultuureducatie wil Kwest de brede ontwikkeling van de kinderen bevorderen. Kinderen mogen verwonderen, ontdekken en ervaren wat zij leuk vinden, waar zij in mogen groeien en waar zij goed in zijn. De kinderen mogen vrij spelen of aan activiteiten meedoen. Plezier hebben in het bezig zijn en ervaren dat je de wereld om je heen kunt veranderen en mooi kunt maken. Creativiteit is het initiëren van nieuwe dingen. Als je gebruik maakt van je creativiteit, zie je meerdere oplossingen voor hetzelfde probleem, ontdek je nieuwe wegen zonder je te laten belemmeren door de gangbare wegen en de gewoonten.

Volgens Kwest is cultuureducatie meer dan alleen kunst maken. Je kunt kinderen laten ervaren dat ze iets kunnen maken dat over hen zelf gaat. De eigen inbreng van de kinderen is hierbij belangrijk. Kinderen zijn daadkrachtig, nieuwsgierig en gericht op communicatie. Kinderen drukken zich niet alleen uit in de gesproken en geschreven taal, maar ook in beweging, muziek, in kleuren, op papier, in klei en in hun spel. Al deze vormen van communicatie zijn van belang omdat elke vorm zijn eigen zeggingskracht en mogelijkheden heeft.

Kinderen ontwikkelen nieuwe fysieke, cognitieve, emotionele en sociale capaciteiten door:

- Kunst te beoefenen,
- Kunst te bekijken,
- Over kunst te praten,
- Kunst zelf te maken,
- Samen te werken.

Onder cultuureducatie verstaan we alle vormen van educatie waarbij cultuur of kunst als doel of als middel wordt ingezet:

Kunsteducatie:

Dans, beeldend vormgeven, muziek, drama, audiovisueel en literatuur.

Via kunst maken kinderen kennis met kunst en kunnen zij hun kunstzinnige talenten ontwikkelen. Doelgericht leren omgaan met kunst.

Erfgoed educatie:

Materiële en niet materiële bronnen zoals musea, de grond, archieven, gebouwen, verhalen en tradities.

Het verleden is op verschillende manieren te interpreteren en kan meer inzicht geven in het hier en nu en kan het historisch besef ontwikkelen. Begrijpen waar je nu bent, waar je vandaan komt en waar je naar toe gaat.

Media-educatie:

Krant, radio, tv, internet, blog, gsm voor muziek, film en fotografie.

Media-educatie leert kinderen kundig omgaan met (massa) media en kritisch kijken.

Onze pedagogisch medewerkers stimuleren het creatief proces van onderzoeken en experimenteren. De pedagogisch medewerkers reflecteren op wat de kinderen gedaan en gemaakt hebben. Het proces is belangrijker dan het eindresultaat. De activiteiten zijn goed voorbereid, opgebouwd vanuit de belevingswereld en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Wij laten de kinderen *spelenderwijs* kennis maken met de wereld om hen heen, zodat hun waarnemingen en creativiteit worden uitgedaagd en gestimuleerd. eindproduct.

De BSO werkt met een cultuurcommissie. De commissieleden zijn betrokken, enthousiaste medewerkers. Niet alle BSO locaties zijn vertegenwoordigd. De cultuurcommissie is echter wel verantwoordelijk voor het cultuurbeleid van alle BSO locaties. Zij hebben een eigen werkplan.

De zorg voor het kind

Ik ben oké (1,2)

Wij vinden dat ieder kind uniek is, met de wil om zichzelf te ontplooien. Ieder kind heeft behoefte aan contact, als basis voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling. Alle kinderen zijn gelijkwaardig. We respecteren ieders persoonlijke geloofs- en levensovertuiging en dragen dit ook uit naar de kinderen. Bij stichting Kwest werken alle pedagogisch medewerkers (m/v) en overige medewerkers die op professionele wijze bij stichting Kwest werken volgens de Gedragscode⁴. De Gedragscode is eveneens onderdeel van het stagebeleid⁵ en vrijwilligersbeleid⁶. Ook klanten en bezoekers van onze locaties worden geacht zich te houden aan deze gedragscode. Op elke locatie hangt de poster 'jij bent oké', een verkorte versie van de gedragscode en dit is ook opgenomen in de informatie voor ouders.

We houden rekening met ieders persoonlijke eigenschappen en ontwikkelingsstappen. Met de observatiemethode 'doen, praten en bewegen' voor kinderen van 0-4 jaar, wordt gekeken wat een kind al kan, wordt er ingespeeld op de behoefte van een kind en kan een stagnatie van ontwikkeling vroegtijdig onderkend worden. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen vier keer in de babygroep en vier keer in de peutergroep. Na het invullen van de observatie wordt deze besproken met de ouders a.d.h.v. het gespreksformulier 0-4 jaar. Op verzoek van ouders kunnen ze de observatie inzien of toegestuurd krijgen.

Soms ontwikkelen kinderen zich anders⁷ dan het 'gemiddelde kind'. Zodra we een structureel probleem ondervinden in het bieden van een juiste groeiomgeving voor een kind zal altijd eerst met de ouders overlegd worden. In verband met de wet op de privacy zal er nooit zonder toestemming van de ouders extern advies worden gevraagd. Kwest heeft een intern begeleider die medewerkers ondersteunt en adviseert bij het omgaan van zorgsignalen op het gebied van persoonlijke en sociale ontwikkeling.

Kwest vangt kinderen met een beperking op.

Hierbij rekening houdend met:

- de leeftijd van het kind
- veiligheid
- verdeling van aandacht voor de andere kinderen
- de benodigde/beschikbare ruimte
- eventuele specialistische hulp

Kwest kan, met bovenstaande in acht nemend, er in overleg toe besluiten een kind niet te plaatsen. Als er kinderen in de groep met een ziekte of lichamelijke beperking komen, overleggen we wat de beste begeleiding is voor het kind. De meeste informatie zullen wij via de ouders of deskundigen krijgen.

Ingrijpende ervaringen (1)

In het leven van een kind kunnen dingen gebeuren die gevolg hebben voor het welzijn en gedrag van een kind. Dit kan bijv. het overlijden van een familielid zijn of ziekte van een van de ouders of een ongeluk of een scheiding. We geven de kinderen de ruimte en gelegenheid om zich te uiten en spanning te ontladen. Dit kan op allerlei manieren bijvoorbeeld: veel bewegen, aanraken en vasthouden, buiten spelen, tekenen of muziek maken. We nodigen het

⁴ Zie gedragscode

⁵ Zie BPV plan

⁶ Zie vrijwilligersbeleid

⁷ Zie protocol ontwikkelingsproblemen

kind uit om zich te uiten. Dit doen we door goed te luisteren en het kind ook met non-verbale aandacht te laten merken dat we er voor hem of haar zijn. Het kind geeft zelf aan waar het op dat moment behoefte aan heeft. Wij beschouwen de opvang als neutraal terrein. In het contact met de ouders tonen wij geen oordelen of partijdigheid.

Meldcode (1)

Kinderen hebben recht op een veilige omgeving. Daarom werkt Kwest met de meldcode huiselijk geweld⁸ en kindermishandeling. In deze meldcode staan richtlijnen hoe te handelen ter voorkoming van en in geval van (een vermoeden van) kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

De locatieverantwoordelijken bij Kwest zijn getraind als Aandachtsfunctionarissen (ADF). Een ADF ondersteunt en adviseert medewerkers bij het omgaan met zorgsignalen en het werken met de meldcode. Zij volgen jaarlijks de herhalingstraining ADF.

Ik zorg voor jou (1)

Kinderen, dienen bij voorkeur volgens de richtlijnen van de GGD te zijn of te worden ingeënt (Rijks Vaccinatie Programma) dit wordt gevraagd bij de intake en opgenomen in het kind-portaal. Over het algemeen moet er rekening mee worden gehouden, dat het samenkomen van groepen van jonge kinderen een verhoogd risico op infectie met zich meebrengt. De onvermijdelijke kinderziekten kunnen daardoor op jongere leeftijd voorkomen, dan normaal het geval is. Als een kind door ziekte niet kan komen, verzoeken wij de ouders ons zo snel mogelijk hiervan op de hoogte te stellen, met de aard van de ziekte; dit met oog op het besmettingsgevaar voor de andere kinderen en mogelijke complicaties bij een zwangerschap.

Als een kind op het kindercentrum ziek wordt en meer aandacht nodig heeft dan de medewerkers kunnen geven, bellen we de ouders met de vraag om het kind te komen halen.

Het kan in spoedgevallen noodzakelijk zijn om medische hulp in te roepen of met het kind naar de dokter te gaan. Indien het mogelijk is, bezoeken wij de eigen huisarts van het kind. Wanneer wij met een kind naar de huisarts gaan of zijn geweest, zullen wij de ouders hierover zo spoedig mogelijk informeren. Een medewerker dient n.a.v. het ongeval / bijna ongeval het registratieformulier⁹ in te vullen en bij de locatieverantwoordelijke in te leveren.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Uk & Puk (1,2)

Bij stichting Kwest wordt gewerkt met het voor- en vroegschoolse educatieprogramma Uk & Puk. Dit wordt gedaan op de verticale groepen (0-4 jaar), de peutergroepen (2-4 jaar) en de 3+ groep. Uitzonderingen hierop staan vermeld in de afzonderlijke werkplannen van de locaties.

De activiteiten van Uk & Puk zijn georganiseerd rondom thema's. De knuffel Puk staat hierbij centraal en wordt actief gebruikt tijdens kringmomenten en activiteiten. De pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om het Uk & Puk programma actief en professioneel uit te dragen. Het educatieve programma is geschikt bevonden voor kinderen die extra gestimuleerd dienen te worden op het gebied van taal maar is daarnaast ook uiterst leerzaam voor de andere kinderen. Vandaar ook dat bij alle kindercentra 0-4 jaar van stichting Kwest gebruikt wordt gemaakt van de activiteiten uit het educatieve programma van Uk & Puk. Naast de taalontwikkeling zoals: spreken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat, worden ook de andere ontwikkelingsgebieden gestimuleerd, zoals de sociaal emotionele en motorische ontwikkeling en een eerste oriëntatie op rekenen. Het complete aanbod is omgezet in een gestructureerd programma waar dagelijks invulling aan wordt gegeven. Gedurende de activiteiten leren kinderen de taal begrijpen en uitspreken en leren ze steeds een aantal woordjes bij. Ze tellen mee met de pedagogisch medewerker en maken kennis met het begrip klok en de tijd. Maar ze leren ook omgangsvormen als opkomen voor jezelf, gevoelens delen, aardig doen, omgaan met ruzie en samen spelen en werken.

Omvang en frequentie

Het programma Uk & Puk wordt aan alle kinderen dagelijks aangeboden. Op de jaarplanning staan per week twee activiteiten gepland, welke de kinderen aangeboden krijgen. Het streven is om ieder kind deze twee activiteiten aan te bieden gedurende de week. Voor het doelgroepkind wordt het aanbod gedurende de week herhaald. Hiermee is het VVE aanbod vanuit UK & Puk een vast onderdeel in het dagelijks programma.

Volgen van de ontwikkeling

Voor de doelgroepkinderen is er een registratieformulier waarop de doelen van de activiteiten staan. Op het registratieformulier wordt aangegeven of het kind de doelen van de activiteit beheerst. Het aanbod wordt daarop

⁸ Zie meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

⁹ Zie huisregels zieke kinderen, protocol ziekte en medicijngebruik en EHBO

afgestemd. Tevens werken we met het kindvolgsysteem 'Doen, praten en bewegen en rekenen'. Dit wordt vier keer ingevuld tijdens de peuterperiode.

De pedagogisch medewerkers kunnen met het kindvolgsysteem de ontwikkeling op het gebied van motoriek (Zo beweeg ik), spraak/taal (Zo praat ik) en sociale competentie (Zo doe ik) volgen en stimuleren.

Bij nieuwe doelgroepkinderen wordt, nadat het kind gewend is, de SNEL-toets (Spraak- en taal Normen Eerste Lijn gezondheidszorg) afgenomen. Dit biedt een snelle weergave van de mate van achterstand bij aanvang VVE. Bij beëindiging van het VVE wordt de SNEL-toets nogmaals afgenomen. Hiermee wordt de opbrengst inzichtelijk. De ontwikkeling van de doelgroepkinderen wordt gevolgd en vastgelegd in een VVE dossier. De voortgang van deze ontwikkeling wordt regelmatig met de ouders besproken en vastgelegd in het VVE dossier van het kind. Ouders worden in de peuterperiode 3x uitgenodigd voor een voortgangsgesprek op initiatief van de mentor van het kind. Deze gesprekken vinden plaats na de wenperiode/ongeveer 3 maanden na plaatsing, rond de derde verjaardag van het kind en als het kind 3,5 jaar is. Wanneer nodig worden ouders vaker uitgenodigd voor een gesprek. De observaties en het overdrachtsformulier basisschool worden met ouders besproken.

Passende ruimte

Er wordt gebruik gemaakt van de materialen van het VVE programma Uk & Puk; o.a. de pop Puk, Knieboeken en het Kijkboek.

Daarnaast wordt het lokaal uitdagend ingericht door materialen passend bij het thema toe te voegen in de hoeken. Tijdens het aanbieden van de Uk & Puk activiteiten wordt er materiaal gebruikt om het aanbod visueel te ondersteunen, zo krijgen woorden betekenis.

VVE en intern begeleider

De ouders/verzorgers van nieuwe doelgroepkinderen worden thuis bezocht door de intern begeleider van stichting Kwest. De ouders worden o.a. geïnformeerd over het programma Uk & Puk. Er is aandacht voor het belang van voorlezen en wederzijdse verwachtingen worden uitgesproken. Hiermee wordt de basis gelegd voor de samenwerking tussen ouders en Kwest.

De internbegeleider verzorgt de toeleiding en bewaakt de kwaliteit van het VVE. Als er zorgen zijn ondersteunt zij de pedagogisch medewerkers, voert gesprekken met ouders en legt zo nodig contact met externe organisaties om hulp te organiseren.

Bevordering ouderparticipatie

Om ouders te betrekken bij de VVE thema's hangt in iedere groep het activiteitenprogramma met de woordenlijst duidelijk zichtbaar in de groepen. Dit activiteitenprogramma is ook te vinden op de site van Kwest. Hiernaast wordt het thema bij de entree en in de groepen door middel van een themahoek of -tafel tastbaar gemaakt.

Ouders worden uitgenodigd voor uitjes naar bijvoorbeeld de bibliotheek, de speel-o-theek en de kinderboerderij. Deze activiteiten worden door de pedagogisch medewerkers gebruikt om aan ouders te laten zien dat er in het dagelijks leven ook veel aandacht kan worden besteed aan taal en interactie.

Kwest wil samen met ouders aandacht besteden aan voorlezen en de taalontwikkeling en ouders betrekken bij de activiteiten van de peuters en Puk in de groep. Dit doen de locaties door het meegeven van een logeertas met daarin een informatiefolder over Uk & Puk, voorleestips, voorleesboekje, vriendenboekje een CD met liedjes en natuurlijk de Puk. Tijdens de Nationale voorleesdagen en de Kinderboekenweek worden, op verschillende locaties, ouders uitgenodigd om voor te lezen of om deel te nemen aan een voorleesactiviteit.

Evalueren VVE

De intern begeleider maakt jaarlijks een verslag over de doelgroep activiteiten en behaalde resultaten.

Samen met de trainers Uk & Puk en de clustermanager 0-4 worden de resultaten van de VVE en de uitvoering van het programma Uk & Puk geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Overdracht naar school

Als er geen bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind, vindt er een koude overdracht plaats. Op het overdrachtsformulier wordt aangegeven dat een kind een doelgroepkind was bij Kwest. Is er vanuit school behoefte aan meer informatie omtrent het kind, kan de school, mits ouders/verzorgers toestemming hebben gegeven, contact opnemen met de locatie.

Als er bij de overdracht aandachtspunten zijn, dragen we dit warm over aan de toekomstige basisschool. Hiervoor nodigen de mentor van het kind en de IB-er van Kwest de ouders/verzorgers en de toekomstige basisschool uit voor een gesprek.

Als er twijfel is of het kind regulier basisonderwijs kan volgen, of als een kind mogelijk extra ondersteuning op school nodig heeft, wordt de ketenpartner SOS (Sterk Op School) ingeschakeld. Zij brengen in kaart wat de onderwijsbehoefte van het kind is. SOS bespreekt hun advies met alle betrokkenen.

Overlegstructuur

- Kind/groepsbespreking dagopvang: Eénmaal per 2 maanden wordt per groep een kind- en groepsbespreking gehouden. De ontwikkelingen en het welbevinden van de kinderen uit die groep wordt dan besproken. Dit gesprek vindt plaats tussen de medewerkers van de groep en de locatieverantwoordelijke. Daarnaast worden zaken besproken die betrekking hebben op het werk, aandachtspunten en mededelingen.
- Kind/groepsbespreking bso: 4 keer per jaar wordt per groep een kind- en groepsbespreking gehouden. De ontwikkelingen en het welbevinden van de kinderen uit die groep wordt dan besproken. Dit gesprek vindt plaats tussen de medewerkers van de groep en de locatieverantwoordelijke. Daarnaast worden zaken besproken die betrekking hebben op het werk, aandachtspunten en mededelingen. Bij de buitenschoolse opvang wordt de ontwikkeling van het kind besproken indien hier aanleiding voor is.

Een dag Kwest

Dagritme(1,2,3,4)

Op de groepen hebben we een vast dagritme. Jonge kinderen kunnen geen klokkijken, maar kunnen wel de volgorde van dingen leren. Herhaling van ritmes en rituelen geven een gevoel van veiligheid en herkenning. Op de peutergroepen werken we met dagritmekaarten, omdat peuters vanaf 2,5 jaar de weergave van het dagritme met behulp van foto's of tekeningen begrijpen en er gebruik van kunnen maken om hun dag te begrijpen. Bij de gastouderopvang gaat het kind mee in het ritme van het gastgezin. Bij alle vormen van dagopvang wordt rekening gehouden met het ritme van het kind.

De dagindeling bij de kinderdagopvang is als volgt:

- de kinderen worden gebracht
- vrij spelen
- aan tafel boekjes lezen, liedjes zingen, fruit eten en drinken
- verschonen/toilet, kinderen gaan naar bed (indien een kind nog in de ochtend slaapt)
- buiten spelen
- kinderen uit bed (na de ochtendrust)
- lunch
- verschonen/toilet, kinderen naar bed (middagrust)
- ochtendkinderen worden gehaald, middagkinderen worden gebracht
- vrij spelen of een geplande activiteit
- kinderen uit bed, verschonen/toilet
- crackers/ rijstwafel eten, drinken
- vrij spelen of een geplande activiteit
- verschonen/toilet
- eten en drinken
- vrij spelen/aan tafel een activiteit doen/buiten spelen
- kinderen worden opgehaald

De dagindeling bij de verlengde en gesubsidieerde peuteropvang is als volgt:

- inloop kinderen verlengde peuteropvang
- inloop kinderen gesubsidieerde peuteropvang
- activiteiten en spel
- eten en drinken in de kring, daarna een verschoonronde
- buiten spelen (bij heel slecht weer, spelen we binnen)
- ophalen kinderen gesubsidieerde opvang
- lunch kinderen van de verlengde peuteropvang
- ophalen kinderen verlengde peuteropvang

De dagindeling bij de BSO is als volgt:

- kinderen uit school halen te voet, met de bus of fiets
- toiletronde
- fruit eten, drinken
- vrij spelen/activiteit/buiten spelen
- eten en drinken
- vrij spelen/activiteit/buiten spelen
- kinderen worden opgehaald/gaan zelfstandig naar huis/sport

Voeding¹⁰ (2,3,4)

Voeding is een belangrijk terugkerend aspect in ons dagelijks leven. We voeden ons lichaam, zodat het alle prestaties die van het lichaam gevraagd worden, kan leveren. Daarom is het nodig dat de grote of kleine maaltijd met aandacht genuttigd wordt.

Het uitgangspunt is dat kinderen thuis ontbijten, ook bij de voorschoolse opvang. Natuurlijk hebben we er begrip voor dat het incidenteel een keer voorkomt dat kinderen op de opvang hun ontbijt opeten. Kwest zorgt voor de lunch en diverse tussendoortjes. Zijn er allergieën en is het hiervoor nodig dat een kind voedingsmiddelen van thuis meeneemt, dan worden hier met de mentor van het kind afspraken over gemaakt.

Stichting Kwest werkt met een voedingsbeleid, we volgen hierin de richtlijnen van het voedingscentrum.

We houden rekening met:

- Zorg en aandacht voor kind en voeding
- Plezier en gezelligheid
- Hygiëne en kwaliteit

Slapen (1)

Het slaapritueel van thuis wordt in essentie gevolgd door de medewerkers van het kindercentrum.

Ouders geven aan hoe vaak en hoe lang een kind slaapt/mag slapen. De slaaptijden worden opgeschreven. In de dubbelslapers slapen de kinderen tot 1 jaar in de bovenste bedjes en de grotere kinderen slapen in de onderste bedjes. Om zo snel mogelijk te kunnen gaan slapen wordt er bewust gekeken welk kind men het eerst naar bed brengt en welk kind in welk bedje slaapt.

Het kan voorkomen dat een jonge baby (vanaf 10 tot ca. 14 weken), die nog niet kan omrollen in slaapt valt in een kinderwagen. Het uitgangspunt is dat de baby door de beroepskracht zo snel mogelijk op een verantwoorde manier in bed te slapen wordt gelegd. Indien ouders, met vooraf gegeven toestemming, akkoord zijn dat de baby niet wakker wordt gemaakt, mag de baby in de kinderwagen blijven slapen. Dit gebeurt altijd onder continu toezicht van een beroepskracht.

Hetzelfde geldt voor het gebruik van de hangwieg op de groep. Deze wiegjes hangen altijd in het zicht en worden gebruikt voor jonge baby's tot een half jaar. De baby ligt vast in een tuigje. Indien ouders, met vooraf gegeven toestemming, akkoord zijn dat de baby niet wakker wordt gemaakt, mag de baby in de hangwieg blijven slapen. Dit gebeurt altijd onder continu toezicht van een beroepskracht.

Zindelijkheid (2)

Een kind geeft zelf aan of het wel of niet toe is aan zindelijkheidstraining.

Als een kind regelmatig op de wc gaat plassen en de luier droog blijft gaan we met de ouders in overleg over de zindelijkheidstraining. Medewerkers vragen aan de ouders of ze, indien nodig, extra kleding mee willen geven. Op de babygroep gaan de kinderen die er aan toe zijn, op het potje. Afhankelijk van de mate van zindelijkheid van het kind, wordt in overleg met ouders, afspraken gemaakt over de ondersteuning van het kind hierbij.

Ruimtes en materialen

Inrichting van de ruimte (1,2,3)

Bij stichting Kwest wordt er bewust nagedacht over de inrichting van de ruimte. Zo wordt er met hoeken gewerkt. Elke locatie geeft zelf zijn invulling aan de hoeken, zo zullen niet op elke locatie dezelfde hoeken te vinden zijn. De gastouderopvang vindt plaats in huiselijke omgeving; het is aan de gastouder zelf om wel al dan niet met hoeken te werken.

Door het werken met speelhoeken wordt een stuk privacy van het kind gewaarborgd. We geven het kind zo de veiligheid om ongestoord te kunnen spelen. Hiermee wordt de ontwikkeling van het concentratievermogen gestimuleerd en zijn er geen storende prikkels bij het spel. Toch kunnen we deze inrichting als dynamisch beschouwen, omdat de inhoud van een speelhoek geen statisch gegeven is en kan worden aangepast aan het spel dat de kinderen bedenken. Op deze manier worden de kinderen gestimuleerd in hun creativiteit.

Themahoek

Deze hoek past inhoudelijk bij het thema, sluit aan bij de interesses van de kinderen.

Bij voorkeur bevindt deze hoek zich buiten de huishoek. Op deze manier bootsen we de "echte wereld" na. Vanuit de huishoek kun je dan bijv. naar het restaurant of het ziekenhuis.

Belangrijke eigenschappen: daagt kinderen uit, geeft aanleiding tot fantasiespel en interactief samenspel, geeft aanleiding tot activiteiten op het gebied van beginnende geletterdheid door bijv. kinderen te vragen om aan Puk en de knuffels hun lievelingsboek voor te lezen voor het slapen gaan en rekenprikkels door bijv. het vertonen van prijzen in de winkel.

Constructiehoek

In deze hoek is er gelegenheid op de grond of op een tafel te bouwen. De hoek is rustig gelegen en uit de looproutes, om de bouwwerken veilig te laten (ont)staan. Een selectie aan materialen ligt opgeborgen en is bereikbaar voor kinderen. Regelmatig kan van materiaal verwisseld worden met ander constructiemateriaal. Belangrijke eigenschappen: veiligheid, stimulans, het stimuleren van de grove motoriek en de creatieve ontwikkeling.

Het speelhuis/poppenhoek

De poppenhoek is de hoek voor imitatiespel. Voor het sociale aspect van dit spel is er voldoende ruimte. Ook hier is privacy voor de kinderen belangrijk. We zorgen voor zoveel mogelijk "levensechte materialen", zoals echte pannen, houten pollepels, theedoeken, maatbekers etc.

Belangrijke eigenschappen: 'doen alsof', imitatie en het naspelen en verwerken van gebeurtenissen

Rust/(voor)lees hoek

Deze plek ademt rust uit. Er staat een bank en/of er liggen kussens en er zijn boeken prentenboeken of informatieve boeken over het thema die de kinderen kunnen lezen.

Belangrijke eigenschappen: mogelijkheid scheppen voor rust, taalstimulering

Atelier

Op elke (BSO)-locatie is een vorm van een atelier. Een werkplek waar kinderen zich uitgedaagd, veilig voelen en hun vaardigheden volledig kunnen in zetten en kunnen laten zien: Kunst ontstaat pas als er publiek is. Er is een ruim en rijk aanbod in materiaal voor de verschillende disciplines van kunst. Beeldende kunst heeft materialen en gereedschappen nodig. Theater heeft attributen, stoffen en kleding nodig. Muziek: muziekinstrumenten en dans een cd speler. Literatuur heeft boeken nodig enz. De voorraad van de materialen en instrumenten worden regelmatig door de pedagogisch medewerker gecheckt en aangevuld.

Belangrijke eigenschappen: ontdekken, creatieve uiting, concentratie en stimuleren door (veilige) uitstalling van materialen en het stimuleren van de fijne motoriek.

Babygroep

De babygroep heeft een box waar baby's rustig kunnen spelen, ~~kunnen rusten~~ en een goed uitzicht hebben over de groep. Op een gedeelte van de vloer liggen kleden en voor de rest ligt er linoleum op de vloer. Rustige en beperkt aantal kleuren hebben de voorkeur voor o.a. de ruimten en box kleden.

De hoeken zijn minder afgescheiden omdat baby's graag in de nabijheid verkeren van de pedagogisch medewerkers.

Voor de dreumesen wordt gezorgd voor bewegingsvrijheid en mogelijkheden om te klimmen en klauteren.

Belangrijke eigenschappen: veiligheid, rust, ontdekken, verwonderen en het stimuleren van de grove motoriek

Bewegingsruimte

In de groep is er ruimte naast de afgeschermdde speelhoeken waar gelopen, gedanst of een kringspelletje gedaan kan worden. In de gang en in de eventuele gymzalen is er meer ruimte om vrij te bewegen. De gang is 'verlenging' van de groep waar kinderen kunnen spelen.

Belangrijke eigenschappen: veilige ruimte om door middel van beweging je energie kwijt te raken en het stimuleren van de grove motoriek.

Keuken (BSO)

Een ruimte ingericht als keuken met materialen voor activiteiten met voeding.

Hier worden allerlei activiteiten gedaan gericht op het ontdekken, proeven, bakken, om leren gaan met diverse materialen en hygiëne.

Belangrijk is dat de kinderen zelf bepalen, zelf ontdekken, binnen de gestelde regels van veiligheid.

Belangrijke eigenschappen: ontdekken, creatieve uiting, concentratie en stimuleren door (veilige) uitstalling van materialen en het stimuleren van de fijne motoriek.

Materiaal (1,2)

Bij stichting Kwest ligt de voorkeur op speelgoed dat voor meerdere doeleinden geschikt is.

Ook speelgoed dat ruimte laat voor eigen verbeelding en fantasie, een grote speelwaarde heeft, en niet teveel vooraf is ingevuld met kleur en detail. Spelmateriaal kan ook uit de natuur komen. Ook wordt er bij stichting Kwest gebruik gemaakt van kosteloos materiaal. Een voorwaarde is wel dat het materiaal voldoet aan de vastgestelde veiligheidseisen. Het spelmateriaal is afgestemd op de lichamelijke, cognitieve, creatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en wordt geselecteerd op kwaliteit en veiligheidsnormen. We leren kinderen met zorg om te gaan met verschillende soorten spelmateriaal. Kinderen mogen vrij kiezen waar ze mee willen spelen. Daarom staat het meeste materiaal in kasten of lades zodat kinderen het speelgoed zelf kunnen pakken en opruimen.

Het knutselmateriaal staat bij alle vormen van dagopvang op kind-veilige hoogte in de kast of atelier. Als kinderen hier iets mee willen doen, kunnen de kinderen hierom vragen. Verven, plakken, prikken, knippen en kleien gebeurt onder toezicht van de medewerkers.

Bij de BSO staat het creatieve materiaal ook in kasten en lades waar de kinderen het materiaalzelfstandig kunnen pakken, mee kunnen werken en ook weer opruimen.

DE OUDER KIEST

Samen

Kwalitatief goede kinderopvang is alleen mogelijk als er een nauwe samenwerking met ouders is. De communicatie met ouders staat bij stichting Kwest voorop. Dat gebeurt op verschillende manieren. Tijdens het brengen en halen van kind(eren) is er contact met onze pedagogisch medewerkers. In het ouderportaal worden activiteiten (foto's en/of berichtjes) met de ouder gedeeld.

De ontwikkeling van het jonge kind (0-4 jaar) wordt twee keer per jaar met de ouders besproken a.d.h.v. de ingevulde observaties. Ouders en opvang maken afspraken over het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Bij de BSO vinden gesprekken plaats als dat vanuit de mentor, ouders of het kind zelf, gewenst is.

Om ouders te informeren over nieuws en actuele ontwikkelingen, ontvangen ouders, 4 keer per jaar, een nieuwsbrief in het ouderportaal. Minimaal 1 keer per 2 jaar organiseert stichting Kwest bij voldoende belangstelling een ouderavond.

Stichting Kwest vindt dat ouders bij belangrijke onderwerpen moeten kunnen adviseren. Elke locatie van stichting Kwest heeft een oudercommissie. Stichting Kwest vindt wederzijdse betrokkenheid onmisbaar!

Deze wederzijdse betrokkenheid betekent voor ons ook de samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin, sportverenigingen en scholen. Samen met andere kinderopvangorganisaties (o.a. met Okidoki en Simba) organiseren we diverse activiteiten en maken ons sterk voor goede kinderopvang in het Westland.

Overdracht van dagopvang/peuteropvang naar basisschool en BSO

Elke dag maken kinderen de overstap van een peuteropvang of kinderdagverblijf naar de basisschool. Een spannende stap voor de kinderen en hun ouders verzorgers. Om de overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen is er veel aandacht voor een doorgaande ontwikkelingslijn. In gemeente Westland zijn er met scholen samenwerkingsafspraken¹¹ gemaakt voor de overdracht van peuter naar kleuter.

Ouders worden geïnformeerd over deze overdracht ruim voordat het kind start op de basisschool. Het overdrachtsformulier wordt door de mentor besproken met ouders/verzorgers en, met toestemming van de ouders, digitaal verzonden aan de betrokken school en BSO opvang.

Wanneer kinderen van onze dagopvang/peuteropvang doorstromen naar de BSO bij Kwest zorgen we voor een warme overdracht. Hiermee bedoelen wij dat de pedagogisch medewerkers van de oude en nieuwe groep elkaar informeren over de komst en het overdrachtformulier bespreken.

Overlegstructuur

- Kindvolg-gesprek in de dagopvang: Het Kindvolg-gesprek n.a.v. de observaties uit de observatiemethode 'Doen, praten en bewegen' vindt 2x per jaar plaats tussen ouders en medewerkers. De mentor en ouders bespreken aan de hand van de observatielijst het kind. Tijdens dit gesprek staat het kind centraal en worden ervaringen van ouders en mentor uitgewisseld. Onderwerpen kunnen zijn; benadering van het kind, slaapritme, sociale ontwikkeling. De gesprekken worden gehouden in een rustige, aparte ruimte op een afgesproken tijdstip.
- Bij de buitenschoolse opvang wordt de ontwikkeling van het kind besproken wanneer hier aanleiding voor is.
- Oudercommissievergadering: De oudercommissie komt minimaal 4 keer per jaar samen, waarvan minimaal 3 maal samen met de /locatieverantwoordelijke. De oudercommissie behartigt de belangen van ouder en kind en tijdens deze vergadering worden (nieuwe) ontwikkelingen en andere zaken met betrekking tot het kindercentrum besproken.

Kansen

De kwaliteit van onze opvang wordt geëvalueerd door actief te luisteren naar elkaar en naar ouders, door het inventariseren en analyseren van klachten en het afnemen van tevredenheidsonderzoeken onder ouders en medewerkers. Wanneer het kind afscheid neemt van de opvang dan ontvangen ouders een uitzwaaiformulier waarin ruimte is voor het delen van ervaringen.

Stichting Kwest ziet een eventuele klacht als een kans ter verbetering van de kwaliteit van de opvang van de kinderen.

Flexibiliteit

Als een ouder incidenteel een opvangdag wil ruilen of extra dagdelen wil afnemen, dan kan dit met de pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groep besproken worden. Wanneer het aantal kinderen het toelaat bestaat er de mogelijkheid om hier gebruik van te maken. Het uitgangspunt hierbij is om het kind in de eigen groep (de stamgroep) te plaatsen. Wanneer dit niet mogelijk is dan kan er, in overleg met de ouder, voor gekozen worden om het kind in een andere groep te plaatsen. De toestemming van de ouders hiervoor wordt schriftelijk vastgelegd.

DE MEDEWERKER CREEERT

Onze trots

De medewerkers zijn onze trots. Goede kinderopvang staat en valt bij de kwaliteit van alle medewerkers. De medewerkers van Kwest zijn goed opgeleid, competent, vaardig en krijgen voldoende ruimte zich te blijven ontwikkelen.

Alle medewerkers van stichting Kwest werken vanuit de Kwestcode. In deze Kwestcode¹² staan gedragsregels. Medewerkers worden bij stichting Kwest gezien als bron van vernieuwing en creativiteit.

Stichting Kwest vindt een open, professioneel werkklimaat belangrijk. De drempel om elkaar op gedragingen aan te spreken is zo laag mogelijk. Wij doen dit in groepsbesprekingen, trainen in het geven van feedback en voeren pedagogisch overleg.

Kwaliteit

Al onze medewerkers zijn in het bezit van een erkend diploma voor de kinderopvang conform CAO Kinderopvang en een Verklaring Omtrent Gedrag. Kwest heeft een inwerkbeleid. Alle nieuwe pedagogisch medewerkers worden een jaar lang begeleid.

Op iedere locatie zijn medewerkers aanwezig die in het bezit zijn van een gecertificeerd kinder-EHBO diploma en jaarlijks worden er herhalingen gevolgd. Een aantal medewerkers is ook in het bezit van een geldig BHV diploma. Deze cursus wordt om het jaar herhaald.

Uitdagen en scholen

Kwest is een voorstander van 'een levenlang leren' en heeft daarom het PlusPlan ontwikkeld. Het Plusplan bestaat uit verplichte scholing (Need to Know) en niet verplichte scholing (Nice to Know). Elke medewerker kiest jaarlijks minimaal 1 scholingsonderdeel uit het onderdeel Need to Know. Het Plusplan is onderdeel van het scholingsplan.

Pedagogische coaching doormiddel van video-interactiebegeleiding (VIB)

De pedagogisch coaches van stichting Kwest, bestaande uit het team 'ik ontwikkel', ondersteunen alle pedagogisch medewerkers. Dat doen ze onder andere door het inzetten van video-interactie-begeleiding (VIB). VIB stimuleert, door middel van opnames, de interactie tussen pedagogische medewerkers en kinderen. Kijken en luisteren is daarom het uitgangspunt van hun pedagogisch handelen.

De pedagogisch coach helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften.

Jaarlijks wordt aan de hand van de rekenregel pedagogisch coach vastgesteld hoeveel uur wordt ingezet.

Pedagogische coaching is beschreven in het actuele VIB plan.

Overlegstructuur

- Teamvergadering:

Teamvergaderingen worden 1x kwartaal gehouden. Hierbij zijn alle medewerkers aanwezig. Behalve praktische zaken omtrent het kindercentrum worden jaarlijks ook diverse protocollen en beleidsstukken besproken.

In opleiding

Om stagiaires de kans te geven praktijkervaring op te doen op de werkplek, bieden wij een beperkt aantal stageplaatsen aan. Vanuit Kwest werken we met het stagebeleid. De stagiaires zijn, vanuit de opleiding, in het bezit van een BPV-plan. In dit BPV-plan staan de concrete taken beschreven. Deze taken zijn afhankelijk van het leerjaar en stagiaire zelf, taken worden overlegd en zo nodig bijgesteld. Stagiaires zijn in het bezit van een geldig VOG, ingeschreven in het persoonsregister en gekoppeld met Kwest. De stagiaires werken op vaste groepen en hebben een vaste stagebegeleider. Deze stagebegeleider is in het bezit van een geldig certificaat voor het begeleiden van stagiaires. Daarnaast heeft Kwest assessoren, deze zijn gekwalificeerd om de examens van de eindejaar stagiaires te beoordelen.

Maatschappelijke stage/snuffelstage

Stichting Kwest biedt niet alleen beroepsstages aan maar staat ook open voor kortdurende stages (VMBO scholen), snuffelstages en leerlingen welke zich aanmelden voor een maatschappelijke stage. Als stagiaires frequent aanwezig zijn, moeten ze in het bezit zijn van een geldige VOG en ingeschreven/gekoppeld worden in het personenregister Kinderopvang. Te allen tijde zal een pedagogisch medewerker bij een activiteit met kinderen aanwezig zijn.

Externe medewerkers/vrijwilligers

Kwest werkt met en vrijwilligersbeleid. Vrijwilligers gaan een vrijwilligersovereenkomst aan waarin de concrete taken staan vermeld. Deze overeenkomsten zijn op de desbetreffende locaties aanwezig.

Er kunnen ook voor de kinderen 'vreemden' op de groep staan als er voor bepaalde activiteiten specialisten worden ingezet. Denk bijvoorbeeld aan een workshop/groepsactiviteit theater, pottenbakken, muziek enz. Maar ook de cultuurcoach, een voorleesoma, knutselmoeder, klus-opa ed. kunnen met enige regelmaat op de groep of in het pand aanwezig zijn. Deze vrijwilligers zijn in het bezit van een VOG. Als vrijwilligers frequent aanwezig zijn, moeten ze in het bezit zijn van een geldige VOG en ingeschreven/gekoppeld worden in het personenregister Kinderopvang. Te allen tijde zal een pedagogisch medewerker bij een activiteit met kinderen aanwezig zijn.